

Przeczytaj fragment książki Jacka Podsiadły „Czerwona kartka dla Sprężyny”.

Mieszkańcy stolicy, choć zaganiani jak gdyby nigdy nic, nie mogli jednak nie zauważyć dziwnego występu chłopca, którego zachowanie wskazywało, że jest przedstawicielem teatru ulicznego, mimem, akrobatą lub kimś w tym rodzaju. Chłopiec ów mimo wczesnej pory zaprezentował przypadkowym widzom skomplikowany układ choreograficzny. Rozpoczął od gwałtownego podskoku z rozpostartą gazetą, po którym nastąpiła sekwencja szybkich wymachów rękami, jakby naśladujących walczącego z cieniem karatekę, a jednak te nieskładne ruchy miały ostatecznie na celu, jak się okazało, złożenie tej gazety. Następnie chłopiec rzucił się biegiem w jedną stronę, zahamował z piskiem adidasów i pobiegł w stronę przeciwną, żeby po chwili znowu się zatrzymać, zrzucić z ramion plecaczek i uklęknąć przed nim jak do modlitwy. Ale kiedy już rozpoczął modlitwę, to modlił się też dziwnie: przez telefon słowami, w których wyraźnie była mowa o złotych kalesonach.

- Złote Kalesony odpadły! Trenerze, Złote Kalesony przegrały tak samo, jak my! Wygraliśmy grupę! To znaczy dzień dobry, to ja Daniel Ruciński!

Gdyby przechodnie mieli wgląd w duszę Daniela i widzieli, co się w niej dzieje, patrzyliby na jego monodram z większym zrozumieniem. Po prostu, żeby nie pęknąć, Daniel musiał natychmiast podzielić się z kimś radosną sensacją. Dlatego rzucił się biegiem do szkoły, po chwili zdał sobie sprawę, że omyłkowo popędził jednak w stronę domu, więc zawrócił, ale już po kilku susach zrozumiał z kolei, że szkoła znajduje się za daleko, że nie wytrzyma tych pięciu minut i pęknie po drodze, dlatego zrzucił plecak służący mu za tornister i dobył z niego komórkę, żeby natychmiast zadzwonić do trenera.

Trener się roześmiał, a przez telefon jego śmiech brzmiał jak radocha muchy, która zobaczyła pajaka zaplątanego we własną sieć.[...]

Z tej radości, z powodu rozmowy z trenerem i ogólnego zakręcenia, do szkoły się spóźnił. Niewiele, próg przekroczył może pięć minut po dzwonku, ale i tak trzeba było prosić woźnego Zamykalskiego, którego dziatwa szkolna nie bez powodu tak właśnie przeżywała, o otwarcie szatni, a potem tłumaczyć się ze spóźnienia pani Olszewskiej, bo choć był to Dzień Sportu, wychowawczyni szóstej „b” pilnowała dyscypliny i już ustawiała klasę do wymarszu na boisko. Parami, niby przedszkolaków.

- Spóźniłem się tylko pół minutki, ale pan woźny już zamknął szatnię - powiedział Daniel i zrobił wielkie przeprasające oczy, które, jak powszechnie wiadomo, zawsze wzbudzały w pani Olszewskiej uczucia opiekuńcze i przebaczyielskie.

I. Zadania do tekstu

1. W tekście występuje:

☐ A) narracja pierwszoosobowa

☐ B) dialog

☐ C) fikcja fantastyczna

☒ D) opis przeżyć chłopca

2. Tekst obfituje w:

☐ A) słownictwo typowe dla piłkarzy

☐ B) opinie i oceny zdarzeń

☒ C) język młodzieżowy i humorystyczne wyrażenia

☐ D) opisy postaci

3. Daniel Ruciński w drodze do szkoły:

☒ A) przeglądał gazetę

☐ B) oglądał relację meczu

☐ C) ćwiczył sztuczki piłkarskie

☐ D) modlił się

4. Zachowanie Daniela na ulicy:

☐ A) przstraszyło przechodniów

☐ B) świadczyło o jego talencie aktorskim

☐ C) wywołało zamieszanie

☒ D) odzwierciedlało entuzjazm chłopca

5. Z tekstu wynika, że:

☐ A) drużyna Daniela wygrała wszystkie mecze w grupie

☐ B) trener nie wierzył w zwycięstwo

☒ C) zwycięstwo drużyny w rozgrywkach grupy było wątpliwe

☐ D) drużyna Daniela wygrała ze Złotymi Kalesonami

6. Daniel spóźnił się na lekcję, ponieważ:

☐ A) pomylił drogę do szkoły

☐ B) woźny zamknął szatnię

☐ C) poranny trening się przedłużył

☒ D) zajęła go sprawa wyników rozgrywek piłkarskich

II. Zadania do lektur

7. Gedeon z Gór (Rzeka) opuścił dom, by:

☐ A) rozbić bandę Sambora

☒ B) bronić kraju przed wrogami

☐ C) chronić wioski przed napadami rabusiów

☐ D) przepędzić najeźdźców na drugą stronę rzeki

8. Elementem fantastycznym w powieści Rzeka jest:

☒ A) koszula z niebieskim haftem

☐ B) odzyskanie sił przez sokoła na plaży

☐ C) walka kruka z sokołem

☐ D) schwytanie Sambora

9. W gospodarstwie Łucji i jej babki Kilian pozostał dłużej, niż zamierzał, ponieważ:

☐ A) babka zleciła mu wiele zadań do wykonania

☐ B) musiał wyleczyć ranę i nabrać sił

☐ C) czekał na powrót sokoła

☒ D) chciał więcej czasu spędzić z Łucją

10. Kilian spotkał Ursyną:

☐ A) w górach

☒ B) w gospodzie

☐ C) nad rzeką

☐ D) na targu w mieście

11. Kilian powątpiewał, że człowiek, do którego zaprowadził go Ursyn, jest jego ojcem, ponieważ:

- ☐ A) nie rozpoznał syna ☒ B) był oschły, porywczy i miał złe spojrzenie
☐ C) nie wspominał o Wicie - ojcu Łucji ☐ D) nie spytał o matkę Kiliana

12. W czasie swojej podróży do ujścia rzeki Kilian:

- ☒ A) stał się szlachetnym mężczyzną ☐ B) dowiedział się, że ojciec nosi podobną koszulę, jak on
☐ C) zgubił koszulę ☐ D) odnalazł ojca Łucji

13. Ojciec Kiliana:

- ☐ A) nakazał sokołowi opiekować się synem
☐ B) nigdy nie odzyskał pamięci o tym, co się stało podczas spotkania z synem w zaatakowanej przez Sambora wsi
☒ C) przebaczył synowi i był z niego dumny
☐ D) pomógł synowi odzyskać koszulę

14. Akcja powieści *Rzeka nie toczy się*:

- ☐ A) na tratwie flisackiej ☐ B) w chacie staruszki
☐ C) w szałasie pasterza ☒ D) w domu Ursyna

15. Elementem opowiadania nie jest:

- ☐ A) przyczynowo-skutkowy ciąg zdarzeń
☐ C) opis bohatera

- ☐ B) dialog
☒ D) wers

*Morze w białych koronkach!
Wiatr koronki poplątał,
poszarpał, potarł, posłaniał,
choć nikt go nie prosił!
Porozrzucił po piasku koronki
pełne blasku, porozrzucił,
zostawił - krótko nimi się bawił!*

16. W wierszu Doroty Gellner podkreślono:

- ☒ A) ożywienie
☐ C) wyraz dźwiękonaśladowczy

- ☐ B) epitet
☐ D) porównanie

17. W wierszu nie ma:

- ☒ A) rymów okalających
☐ C) podmiotu lirycznego

- ☐ B) obrazów poetyckich
☐ D) rymów parzystych

18. Z mitologii greckiej nie pochodzi związek frazeologiczny:

- ☐ A) róg obfitości ☐ B) nić Ariadny ☐ C) stajnia Augiasza ☒ D) syn marnotrawny

III. Nauka o języku

19. Nieodmienną częścią mowy jest:

- ☐ A) łatwy ☐ B) biegły ☒ C) wczoraj ☐ D) czwarty

20. Formę stopnia wyższego posiada wyraz:

- ☐ A) drewniany ☐ B) tutaj ☐ C) wiecznie ☒ D) zła

21. Czy *wygrałyście wyścig*? - czasownik w zdaniu należy określić jako:

- ☐ A) czas przeszły, liczba mnoga, os.3
☒ C) czas przeszły, liczba mnoga, os.2
☐ B) czas teraźniejszy, liczba mnoga, os.2
☐ D) czas przeszły, liczba pojedyncza, os.3

22. Orzeczenie imienne jest w zdaniu:

- ☒ A) Jacek został przewodnikiem.
☐ C) Zabrał kompas.
☐ B) Zostawili nam mapę.
☐ D) Wyruszamy skoro świt.

23. Liczebnik zbiorowy zawiera zdanie:

- ☒ A) Zaprosił pięcioro dzieci z klasy.
☐ C) Para naukowców wyruszyła w góry.
☐ B) Brakuje trzech uczniów.
☐ D) Kilku turystów wyjechało.

24. *Jazda sprawiała uczestniczącym w kuligu nieopisaną przyjemność.* - orzeczeniem jest wyraz:

- ☐ A) jazda ☒ B) sprawiała ☐ C) uczestniczącym ☐ D) nieopisaną

25. *Rano nikt nie dzwonił w sprawie ogłoszenia.* - podmiotem w zdaniu jest wyraz:

- ☒ A) nikt ☐ B) rano ☐ C) sprawie ☐ D) ogłoszenia

26. Podmiot logiczny jest w zdaniu:

- ☐ A) Chciała powtórzyć skok.
☐ C) Droga nie miała końca.
☐ B) Nie pożyczył kredek.
☒ D) Drużynie brakowało bramkarza.

27. Wyrażenie przymikowe znajduje się w wypowiedzeniu:

- ☐ A) Powszechnie wiadomo, że warzywa są zdrowe.
☐ C) To nie krety zniszczyły twoje rabatki.
☐ B) Wolisz morze czy góry?
☒ D) Czuł lęk przed lataniem.

28. *Ch* wymienne jest w wyrazie:

- ☐ A) zachorować ☐ B) machnąć ☐ C) zachwaszczony ☒ D) pielucha

29. Wielką literą nie piszemy nazw:

- ☐ A) urzędów ☐ B) planet ☐ C) wysp ☒ D) mieszkańców miast

30. Poprawnie należy powiedzieć:

- ☐ A) Pracował za granicą półtorej roku.
☐ C) Zabrakło jedna czwarta szklanki soku.
☒ B) Spotkałem go przed dwoma laty.
☐ D) Przyjdzie z dwoma siostrami.